

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hóra 3 korona. Negyedévre 9 korona.
Félévre 18 korona. Egész évre 36 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I. sz. emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 12 fillér.

Heves ágyutüz a Piave mellett.

Angolok és franciák súlyos veszteségei.

A vezérkar jelentése.

Budapest, május 9. A Piave mellett az ágyutüz tegnap is mindkét részről élénk volt. A hegyi harcvezetési ponton több ponton meggyújtottunk olasz előretöréseket.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, május 9. (Nyugati harctér.) Ypern és Bailleul közt egész nap élénk volt a tüzérségi tevékenység. Helyi támadásaink a Dixebusch tótól délre teljes sikerrel jártak. Raina vidéki és badeni csapatok két kilométer szélességben rohammal elfoglalták a Vivre patak keleti partján erősen kiépített ellenséges állásokat. Itt úgy látszik egy francia-angol támadásba ütköztek, amelynek erejét szétforgácsolták, csak a renifelst-kemmel országút mindkét oldalán jutott az ellenség támadása teljes kifejlődéshez. Azonban úgy ezt, mint az ellenségnek újabb elfoglalt állásunk ellen intézett ellentámadásait visszavertük. Hat francia és két angol hadosztályból való 875 fogolyt ejtettünk, e hadosztályok súlyos, véres veszteségeket szenvedtek. Angol előretörések elhárítása alkalmával a Lys déli partján Bouguposnál és Alberttől délre foglyokat ejtettünk. Ausztráliai csapatok által a corby-bary-i ut mellett tegnap intézett eredménytelen éjjeli támadás alkalmával 45 fogoly, köztük négy tiszt maradt kezünkön. A Luce pataktól északra és az Avre nyugali partján a tüzharc fokozott maradt. Az arcvonal egyéb részének több pontján eredményes felderítő előretöréseket hajtottunk végre. Az ellenség a három utolsó napon légi harcban és a földről történt lelévés folytán 37 repülőgépet veszített. Schleich főhadnagy leg 3 ellenséges repülőgépet lőtt le és ezzel 26., 27. és 28-ik légi győzelmét aratta.

(Kelet-Ukrajna.) Az asovi tengerészeti partján a Donn torkolatáig nyomultunk előre és megszállottuk Rostowot. Legközelebb megkezdődnek a tárgyalások egy demarkációs vonal megállapítása céljából.

Finnország államformája.

Stockholm, május 9. A finn koronát felajánlották Frigyes Adolf nieklenburg-sverin nagyhercegnek, aki hajlandó azt elfogadni. Az ifjú finnpart köztársasági érzelmű, de a szenátorok többsége a monarchiát akarja. Az a terv merült fel, hogy

az államformát népszavazással döntsék el. Az ó-önnök és a néppártiak ezt ellenzik, mert az ennek kapcsán meginduló agitáció jobban széttagolná a lakosságot. Valószínű, hogy a fehér gárda, amely Finnországot felszabadította, fog dönteni ebben a kérdésben s az országgyűlés csak néhány hét múlva ül össze.

A hadifogoly-egyezmény.

Bern, május 9. A svájci külügyi osztály jelentést kapott, amely szerint a német és a francia kormány hozzájárult a hadifoglyok és a polgári személyek dolgában 1918 április 28-ikán kötött egyezményhez. Az egyezmény május 15-ikén lép életbe.

Korenszky biztonágban.

Genf, május 9. Kerenszky Amerikában élő barátai arról értesülnek, hogy a volt miniszterelnök, ha beteg is, biztonágban van. Tartózkodási helyét titokban tartják.

Amerika szerződése Norvégiaival.

Rotterdam, május 9. Ma aláírták az Északamerikai Egyesült-Államok és Norvégia között kötött kereskedelmi szerződést. Norvégia a szerződés értelmében korlátlan kivitt biztosít Amerikának és szövetségeseinek.

Wilson terjeszti Lichnowszky röpiratát.

Bécs, május 9. A Neues Wiener Journal-nak jelenik Genfből: Washingtoni távirat szerint Wilson elnök elrendelte, hogy herceg Lichnowszky volt londoni német nagykövét ismert emlékiratát sok ezer példányban nyomassák ki és ingyen osztogassák a nép között.

Angolország meghátrál Irország előtt.

Rotterdam, május 9. Londonból jelentik: Edward Carson, az ulsteri unionisták vezére nyilatkozatot küldött a sajtónak, amelyben kifejti, hogy szerinte az angol kormány eláll attól a tervétől, hogy Irországban életbe léptesse az általános véderőkötelezettséget. Ez abból is kitűnik, hogy olyan ir minisztert nevez ki, aki a véderőkötelezettség ellen foglalt már állást.

Carson még azt is kijelentette, hogy az angol kormánynak bizonyítékai vannak arra vonatkozólag, hogy a sinnefin szervezet Németországgal egyetértésben működik.

Az angol kormány elrendelte, hogy

Angliából Irországba csak utlevéllel lehet

Biztonsági tanács az angol király mellett.

Amsterdam, május 9. Londoni jelentések arról számolnak be, hogy Angliában áramlat indult meg erős monarchikus kormány alapítása érdekében. A londoni Globe azt javasolja, hogy György király a jövőben katonai kérdésekben rendelje maga mellé főtanácsadóként Robertson Jellicont, Planchardot, kikhez néhány kiváló kereskedő, politikus csatlakoznék. Mindezek biztonági tanácsot alkotnának, amelynek élén a király állana, akinek így alkalma lenne igazi királynk, nagy uralkodónak mutatkozni.

Lloyd George megbukik.

Az angol kormány helyzete válságos.

Rotterdam, május 9. London a legnagyobb izgalomban várja az alsóház csütörtöki ülését, amely igen könnyen Lloyd George bukásával végződhetik. Széles körben az a vélemény, hogy Lloyd George helyzete tarthatatlan. A liberálisok egy része azt tartja, hogy a kormányt csak az mentheti meg, ha Lensdowne tárcát kap. De ezt Lloyd George nem teheti meg.

Sok függ attól is, hogy az alsóház irországi tagjai a vitára visszaérkeznek-e kerületeikből. Ez mintegy hetven szót jelent a kormány ellen.

Kühlmann a bolgár királynál.

Szófia, május 9. Ferdinánd bolgár király Kühlmann német külügyi államtitkár hosszabb kihallgatáson fogadta.

Szófia, május 9. Ferdinánd bolgár király Kühlmann államtitkárnak a Szent Sándor rendet a kardokkal adományozta.

Megcáfolt békeközvetítés.

Rotterdam, május 9. Colyn volt hollandi hadügyminiszter angolországi utjáról visszaérkezett Rotterdamba. A Nieuwe Rotterdamsche Courant munkatársának kijelentette, hogy kereskedelmi ügyben járt Angliában és hogy békeközvetítésre vonatkozólag mindenben helyes az, a mit az alsóház hétfői ülésén Balfour motdott.

Balfour ugyanis a leghatározottabban megcáfolta Colyn békemisszióját.

A volt görög király jobban van.

Zürich, május 9. Konstantint, a volt görög királyt megoperálták. Az operáció után influenzát kapott. Most már azonban túl van a válságon.

Esti jelentés.

Berlin, május 9. A Wolff-ügynökség jelenti este: A harctereken nincs újseg.

A kancellár üdvözlő távirata Kühlmannhoz.

Berlin, május 9. Härtling kancellár a román békekötés alkalmából a következő táviratot intézte Kühlmann államtitkárhoz:

Szívvel üdvözlöm excellenciádat a román békeszerződés megkötése alkalmából. A nagy munka befejeződött ezzel hála excellenciád és munkatársai körültekintésének, odaadó tevékenységének. Őszinte vágyam, hogy ezért köszönetet mondjak excellenciádnak és a német békedelegáció valamennyi tagjának.

Finnszország és Németország között megkezdődött a kereskedelmi forgalom.

Lübeck, május 9. Tegnap este futott be a lübecki kikötőbe a finnországi Abóból az első kereskedelmi gőzös finn zászló alatt, hogy Finnszország részére árukat vegyen. fel. A gőzös neve Goote Trader. Ezzel Finnszország és Németország között megkezdődött a közvetlen tengeri forgalom. Ebből az alkalmából a lübecki kereskedők a kikötőben lévő áruaktáraikra kitérték a lobogót.

Thomas a nemzetközi munkásértekezlet melett.

Rotterdam, május 9. A Daily Newsnak jelentik Párisból: Thomas volt miniszter amerikai munkásképviselők előtt kijelentette, hogy okvetlenül szükséges nemzetközi összejövetelt tartani, amelyen irányt adhatnának a német kisebbségnek, hogy milyen uton haladjon.

Take Jonescut halálos baleset érte?

Hága, május 9. Londoni jelentés szerint Take Jonescu volt román minisztert, a monarchia legnagyobb ellenségét egy lovaglással halálos szerencsétlenség érte. Minthogy néhány nappal ezelőtt ugyan csak egy londoni távirat azt jelentette, hogy a miniszter felesége járt szerencsétlenül egy sétalovaglással, nem lehet biztosan tudni, hogy melyik hír felel meg a valóságnak.

Pichon is nyilatkozik Károly király levelére.

Rotterdam, május 9. A francia képviselőház külügyi és hadügyi vegyes bizottságában, melyet tudvaleg a Károly király leveleivel kapcsolatos békeajánlat körülményeinek megvizsgálása végett hívtak egybe, Clémenceau a minap kijelentette, hogy Franciaország soha sem kapott komoly békeajánlatot ellenségeitől. Mint a Nieuwe Rotterdamse Courant Párisból értesül, Pichon külügyminiszter kedden hasonló tartalmu kijelentést tett a bizottság előtt és hozzáfűzte, hogy a háború folyamán Franciaország számára még nem volt a legcélszerűbb lehetőség sem a békekötésre.

A dohánygyárat feljelentette a kormány a munkásbiztosító pénztár.

Nem adják ki a teljes gyermekágyi segélyt és nem fizetnek semmi szoptatási segélyt a debreceni dohánygyári munkásnőknek.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, május 7.

Köztudomású tény, hogy a dohánygyári munkásnők csecsemői között a halandóság sokszorta nagyobb, mint más munkásnők csecsemői között. Ezen közismert és sokat hangzott tény ellenére a dohánygyárak következetesen és konokul, az egyetlen egri dohánygyárat kivéve, mellőznek minden intézkedést, amely a veszedelmet ellensúlyozná. De a dohánygyárak nemcsak azt a munkát nem végzik el, amit más belátó munkaadó a gazdasági jövő munkaerőjének biztosítása érdekében helyes belátásból elvégez, hanem még törvényes kötelezettségeiknek sem tesznek eleget.

Ez a körülmény indította arra az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztárt, hogy a kormánytól feljelentést tegyen a debreceni dohánygyár ellen. E feljelentésről és annak előzményeiről Bánóczy László dr., az Országos Pénztár titkára a következőket jelentette ki előttem:

A munkásbiztosításról alkotott 1907. évi XIX. törvények kivétel a dohánygyári pénztárakat, azt a szociális intézményt tehát, amely a dohánygyárak alkalmazottainak betegség esetére való biztosítását ellátja, az Országos Munkásbiztosító Pénztár hatásköre alól. Nem akarunk ennek a rendelkezésnek a célzatával foglalkozni, de megállapíthatjuk, hogy amíg a kerületi és vállalati pénztárak, tehát az Országos Pénztár helyi szervei egészségügyi jelentőségben és fontosságban egyre fejlődtek, a dohánygyári pénztárak teljesen elmaradtak a fejlődéstől. Annál szomorubb ez, mert a munkásbiztosítási törvény kimondja, hogy a dohánygyári pénztárak segélyszolgáltatásának azonosnak kell lenni a kerületi és vállalati pénztárak segélyszolgáltatásával.

A munkásbiztosítás új rendje igen jelentős mértékben fejleszti a betegség esetére szóló segélyeket. Főképpen az anya- és csecsemővédelem terén tartalmaz az új kormányrendelet igen jelentős és a csecsemőhalandóság megállítását célzó intézkedéseket. A kormányrendelet tudvaleg az 1917. évi t. c. 2. §-án alapszik, amely a kormányt a munkásbiztosítás területére nézve hatalmazta fel új rendelkezések megtételére és nem korlátozta csak a kerületi és vállalati pénztárakat. Maga a kormányrendelet is megtartja ugyanezt az alapot. Ennélfogva az a konformitás, amely az 1907. évi XIX. t. c. alapján a dohánygyári pénztárak és az Országos Pénztár helyi szervei között a segélyszolgáltatás tekintetében fennáll, ma is változatlan. Ennek ellenére, jóllehet a kormányrendelet 1918. január 1-én már életbe lépett, a debreceni dohánygyári pénztár anyai és csecsemői erről még ma sem tudnak semmit és így ők ma is csak a régi, lényegesen kisebb segélyt kapják. Ez annyit jelent, hogy a debreceni dohánygyári munkásnők csak hat hétig kapnak nyolc hét helyett gyermekágyi segélyt és pedig lényegesen alacsonyabb összegben, mint a többi ipari munkásnők. Elesnek továbbá a gyermekágyi segély lejártá után nekik járó szoptatási segélytől, a mi tizenkét hétre átlagban maga százötven koronát tesz ki.

— Az Országos Pénztár jóllehet nem bír hatáskörrel a dohánygyári pénztárak fölött, mégis szükségesnek találta, hogy javaslatom-

ra erre, a szociális szempontból való súlyos hibára felhívja a kereskedelemügyi miniszter ur utján a pénzügyminiszter figyelmét, akit arra kértünk meg, hasson oda, hogy a kormányrendelet a debreceni dohánygyári pénztárnál is sürgősen életbe léptetessék.

Bizonyos, hogy Sztérényi József ezt a javaslatot a legmelegebben fel fogja karolni, viszont a munkásbiztosítási törvény, amely sok tekintetben messze meghaladta a külföldi hasonló törvényeket, az ő alkotása és így kétségkívül negédkezett nyujt a miniszter ahhoz, hogy e nagy műve az ország minden ipari munkásának javára szogáljon.

Paál Jób.

A debreceni rokkant gazdasági iskola bemutatása Az Országos Hadigondozó Hivatal kiállításon.

Az Országos Hadigondozó Hivatal a közel hetekben kiállítást rendez a fővárosban. Részt vesz ezen a debreceni rokkant gazdasági iskola is, amely dr. Csűrös Ferenc kultúrtańanos igazgató, vezetésével, a szakelődők odaadó munkásságával mintaszertű intézménye fejlődött ki s eddig minden fórum részéről a legmelegebb elismerésre, megbecsülésre talált.

A debreceni gazdasági rokkant iskola a maga nagyszerűen kiépült szervezetével mutatkozik be az országos kiállításon. Gyönyörű fényképfelvételekben, amelyeket Takács Vince fényképész készített a rokkant iskola részére művészi ízléssel, megörökítették a rokkant iskola egész működését, úgy, hogy erről minden érdeklődő a legteljesebb képet alkothatja magának. Minden egyes foglalkozási ág küld mutatába valamit a kiállításhoz a maga produktumaiból.

Ott láthatjuk a kertgazdaság, gazdasági és diszháziipar, a méhészet termékeit. A gondos, ügyes csoportosításban bizonyára figyelmet fognak kelteni. Feltűnő különösen a méhészeti berendezés, amelyben megtalálhatunk mindent: kaptárokat, műlépet, viaszkot, nyári és őszi méz-mintákat. A méhészeti tanfolyam igazán hivatott vezetőre talált Czeglédy Andráshoz, aki nagy odaadással oktatja a méhészetre a rokkant hősöket. Nagyon esinosak a gazdasági és háziipari tárgyak is.

A rokkant iskola egész vezetősége élén dr. Csűrös Ferenc igazgatóval, továbbá: Molnár Jenő gazdasági főnökkel, Péterfi József gazdasági előadóval, Juhász József kertgazdasági előadóval, Czeglédy András méhészeti előadóval, Faragó Ilona diszháziipari előadóval, Varga Béla gazdasági ellenőrrel, Barcza Barna, Szabó Károly tanítókkal minden elismerésre méltó munkát fejtenek ki a rokkant iskola fejlesztése érdekében, amely ezen a kiállításon is bizonyára a legmelegebb méltánylásra fog találni.

APOLLÓ	Jogot az élethez
Ma, Pénteken	erkölcs dráma 4 felvonásban. Főszereplők: Etilu R. cster Bruno Kastner
Előadások 5, 7 és 9 órákor.	6 fensége mulat vigjáték 2 felvonásban.

URANIA	KÁROLY BAKÁK
Ma, Pénteken	Korcsmáros híres regénye 3 részben. Főszereplők: Beregi Oszkár, K. Dem- jen Mari, Kürti József, Bedő Ilona, Mészáros Alajos, V. szpémínó és Berki József.
Előadások 5, 7 és 9 órákor.	Vasárnap minden előadás ének kísérettel. A család szegénye dráma 3 fel.

Színház.

MŰSOR:

A Csokonai-színházban.

Pénteken C) bérletben. Sibill, operett. Operett ciklus XIV.

Szombaton délután: Ludas Matyi mesejáték. Gyermekek előadás.

Szombaton este: A) bérletben Sibill operett.

Vasárnap délután: Gül Baba operett.

Vasárnap este. Bérletszünetben Sibill operett.

A Vig-színházban.

Pénteken: Dr. Torday Ottó felléptével a Princz.

Szombaton: Dr. Torday Ottó felléptével a Princz.

Vasárnap délután: Órnagy ur. Piros színlepos vigjáték.

Vasárnap este: Dr. Torday Ottó felléptével a Princz.

Princz.

Bemutató a Vig-színházban.

Egészen fővárosi színei voltak a Vig-színház tegnapi esti bemutatójának. A nézőtérben disztíngvált, előkelő közönség, a színpadon is a budapesti Vig-színház inomabb stílusát láttuk. Ez az előadás nagyon és őszintén jóleshetett minden színházi embernek, mert azt mutatta, hogy Heltai igazgató tud produkálni olyan nívót is, ami csakugyan elűt a vidéki színpadoktól. Megkelt állapítanunk, hogy minden színésze — egy homogén elemekből összeállított prózai személyzete — még nincs meghozva, de a tónust így is igyekezett megadni nem csak a belső tartalomban, hanem a külsőségekben is. Az ensemblé frissesége, a színpad gondossága meglephetett mindenkit. Bizunk abban, hogy Heltai látható ambícióval a jövőre biztosítani fogja a nívósabb színjátás feltételeit.

Ez a keret segítette sikerhez Gábor Andor új vigjátékát: a Princz. Maga a darab nem a legszerencsésebb munkája a népszerű írónak. A meséje arról szól, hogy egy parvenü, báróleányt hozzáadnak egy herceghez. A hercegné pénzé nincs, de van egy színész nő barátja. Ezt viszi bele a házasságba. A felesége pedig beleszeret a férjébe és elhódítja a színésznőtől. A mese nem valami fordulatos, bár vannak igen érdekes és ötletes jelenetek is. Gábor Andor itt-ott még is elemében van a kedves humorát megcsillogtatja.

A premiere ki is aknáta mindazt, ami a darabban élvezetet nyújthat. Borosnyai Kató Milikét meleg közvetlenséggel, pompás rutinnal játszotta. Leike volt az egész estének, amelyet jó részben az ő alakítása tett kellemessé. Sok-sok tapsot s elismerést kapott. Nagyon szimpatikus színésznek bizonyult ez alkalommal is dr. Torday Ottó. Meglehetősen passzív szerep jutott neki s igyekeznie kellett ehhez simulni. Megnyerő fellépése, természetes beszéde egyaránt a legjobb benyomást keltették. A színpadi otthonossága még nem teljes ugyan, de egy láthatóan kvalitatív színpadra predesztinált fiatalember, akinek pályája elé bizalommal nézhetünk. László Gyula az öreg báróból próbált józsi figurát faragni legjobb tehetségével. Kaffka Gyula pedig az öreg herceget mintázza jól meg. Szakács Árpád minden figyelmet megérdemlő alakítást produkált s tetszett Sárközy Blanka is. Az ensemblé különösen méltánylást érdemlő gördülékenységére maga Heltai igazgató ügyelt.

A Princz. (A színházi iroda jelentése.) Gábor Andor végtelen kedves és ötletes vigjátékának bemutatója iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az előadás elejétől végéig derűtség köz-

Kaszálók részben — kisebb területen is — szénét, lucernát. Szent-Anna utca 45. sz.

ette folyt le. Ma és holnap ugyancsak a Princ kerül színre a Vig-színházban. Dr. Torday Ottó, Borosnyai Kató, László Gyula, Sándor Julia és Sárközy Blanka főszereplők élvezetes játéka mára is telt házat biztosít a Vig-színháznak.

Sibill. (A színházi iroda jelentése.) A Csokonai-színházban ma az operett ciklus egyik kitűnő reprize, a Sibill kerül színre elsőrendű szereposztással. A fülbemászó muzsika és mulatságos librettó kétségtelesen ezúttal is hatással lesz a publikumra.

Ma, pénteken, délután pelenik meg a Színházi Figaró igen érdekes új száma.

Elkeseredés Angliában.

Német offenzíva és nagy éhínség.

Angliából hazatérő német internáltak világos képét adják az ottani politikai helyzetnek. Az angol nép hangulata a kormány ellen fordult, az alsóbb néposztály egész nyílt rosszalással beszél a Lloyd George ellen izgatott a hangulat. Walesben és az északi angol ipari kerületekben különösen elkeseredett a nép. Déli Angliában és Londonban lagymatag, szinte apatikus a hangulat. A háború folytatása ellen irányuló akciót csak Anglia északi vidékeinek népétől lehet várni. A bányakerületekben határozottan a német barátság hódított tért, ellentétben a kikötővárosok németellenes hangulatával. A bányakerületekben a háborúellenes hangulaton kívül főképpen a kormány ellen nagy az elkeseredés, mert a kormány, ígérete ellenére, legutóbb mégis behívásokat rendelt el a bányamunkások körében. Skótszágban az elszakadási mozgalom jelei mutatkoznak.

Irországban a fölkelés az egész szigetre kiterjed. Landsdowne lord levele titokban a City összes bankjainak és a hajózási vállalatok tulajdonosainak helyesléssel találkozik. Az egyre jobban terjedő apátia miatt a közei jövőben nem valószínű egy erőteljes háborúellenes akció. Noha a drágaság és a szükség a nép körében nagy elégedetlenséget kelt, mégis hiányzik az az erősekező vezér, aki képes volna a hangulatot a helyes útra terelni. Lehetségesnek tartják, hogy a német offenzíva és a nagy éhínség új helyzetet fojnak teremteni.

Üdönságok.

Uj miniszterek eskütétele. Bécsből jelentik: A király délelőtt 11 órakor Wekerle Sándor miniszterelnököt, gróf Zichy János és dr. Töry Gusztáv minisztereket kihallgatáson fogadta, akik letették az esküt. Fél tizenkét órakor Apponyi Albert gróf, Eszterházy Móric gróf, Földes Béla és Vázsonyi Vilmos jelentek meg bucsukihallgatáson a királynál, nyomban ezután Földes Béla és Vázsonyi Vilmos, mint új belső titkás tanácsosok, letették az esküt.

Előadás a nők választójogáról. János Zoltán országgyűlési képviselő május hó 12-ikén, vasárnap délután 5 órakor az Arany Bika disztermében a nőkérdésről kapcsolatban a női választójoggal előadást tart. Beléptidij nincsen. Mindenki szívesen látott vendég. Debreceni Feministák Egyesülete.

Felkérletnek a katona jogász soiree összes hölgy szereplői, valamint a szereplő urak és a rendező bizottság összes tagjai, hogy ma délután a Bika disztermében 5 órakor tartandó főpróban pontosan megjelenjen szíveskedjenek.

Zita királyné születésnapja. Bécsből jelentik: Zita királyné születésnapján reggel a királyi pár csendes misét hallgatott Badenben. Délután fél ható órakor az uralkodó-pár uzsonnát adott, amelyen az uralkodóház valamennyi itt lévő tagja megjelent.

A Katolikus Népszövetségi Otthon fontos ügyben május 10-én, pénteken d. u. 6 órakor választmányi ülést tart. Tagokat ezúton meghívja az elnökség.

Lemond a főrendiház elnöksége. Fővárosi tudósítónk jelenti: A kormányválság következtében a főrendiház elnöksége beadja lemondását. A főrendiház elnöke: gróf Hadik Barkóczy Endre, alelnökei pedig: Günter Antal és báró Kemény Árpád, akik az Andrássy és az Apponyi csoportjához tartoznak.

Lemondott államtitkárok. Fővárosi tudósítónk jelenti: Szalay László vallás- és közoktatásügyi, dr. Sebess Dénes igazságügyi államtitkárok beadták lemondásukat. Bottlik István báró földművelésügyi államtitkár ellenben helyén maradt, miután ő korábban is a megegyezés híve volt.

A bolgár trónörökös Budapesten. Fővárosi tudósítónk telefonálja: Boris bolgár trónörökös tegnap reggel Berlinből jövet Budapestre érkezett. Automobilon Clotild főhercegnő látogatására, Alesuthra ment, honnan ma reggel visszatért Budapestre s itt Stojanovics Iván bolgár főkonzulnál volt ebéden. A trónörökös délután 2 órakor utazott Szófiába.

A nyolcadik hadikölcsön. Bécsből jelentik: Pénzügyi köröknek a sajtóban többször kifejezett véleményével szemben, hogy a nyolcadik hadikölcsön határideje a parlamenti események miatt eltolódik, illetékes helyről közlik, hogy ez a feltételek teljesen alaptalan. A nyolcadik hadikölcsön előkészítő munkálatai ugyanis már javában folynak s a jelek szép eredményt sejtetnek. Előzetes jelentkekezést már most elfogadnak.

Földrengés Olaszországban. Chiasszéből jelentik: Pármában, Modennában tegnap délelőtt 10 órakor két nyugatkeleti irányú földrengést éreztek, amely nagy romlást okozott.

Dr. Kovács Gábort meghívják a Kolozsvári egyetemre. Kolozsvárról jelentik: A dr. Kenéz Géza Budapestre történt kiutazásával megüresedett statisztikai tanácskére a jogi kar dr. Kovács Gábor debreceni egyetemi tanár meghívását határozta el.

Biztosíték a zsákokra. A közéleti-m. kir. miniszter ur 66661—1918. számú rendelete szerint minden zsák után 10 kor. biztosítékot tartozik adni a város, amely biztosíték az esetre, ha a zsákok vissza nem adatnak legfeljebb 4 heti időtartamon belül, el fog veszni. A kereskedőket és sütőket már több ízben felhívtam, hogy a zsákokat azon malomnak, amelytől a lisztet kapták, hiánytalanul szolgáltatassák vissza. Amidőn erre őket újból figyelmeztetem, egyúttal jelzem, hogy a jövőben lisztkiutalást csak azon kereskedők és sütők kapnak, akik egy heti szüségletüknek megfelelő zsákok után darabonként 10 kor. biztosítékot tesznek le a közellátási hivatalnál. Ha a zsákok hiánytalanul vissza nem adatnak, ez a biztosíték elvesz és újabb kiutalás csakis utóbbi biztosíték letétele után fog eszköz-

zöttetni. A letett biztosítékról a közellátási hivatal elismervényt fog kiadni s a biztosíték annak idején csakis az elismervény visszaadása ellenében fog kiadatni. Debrecen, 1918 május 8. A polgármester helyett: Dr. Vásáry tanácsnok.

A hírtől Ottello. Tilsitből jelentik, hogy Naeger operadirektora, a tilsiti városi színház első tenorisztája feltéknységi dühben megfojtotta Juska-Quoss asszony zongoraművészt, akivel a tette elkövetése előtt valójában még együtt adott hangversenyt.

Átrepülték a Jungfrau csúcsát. A Thunban állomásozó Schaedler katonai repülő — mint Baselfől táviratozzák — nyolcszáz méter magasságban átrepülték kétfedelűjével a Jungfrau csúcsát. Vakmerő útjában magával vitte gépészét is. Az út ötéves óráig tartott. Ez volt az első eset, hogy a Jungfrau csúcsát átrepülték.

Egy katonaszökevény öngyilkos lett a gyorsvonaton. Kassáról jelentik: Vasárnap délután a Kassáról Budapest felé induló vonat Csány előtt hirtelen megállott és Török Mihály 11. honvéd gyalogezredbeli szakaszvezető sora igazolta az utasokat. Az egyik szakaszban két 11. honvéd gyalogezredbeli katonaszökevényt talált, akik hamis menetlevéllel utaztak és a kikről tudta, hogy az Ungvár környékén garázdálkodó 89 tagú katonaszökevény-betörőbanda tagjai. A két katona menetlevele Horvát és Listyák névre szólt. Mialatt a szakaszvezető megkötözte az egyik katonaszökevényt, akinek Listyák névre szóló menetlevele volt, z állítólagos Horvát revolvért rántott elő és agyonlőtte magát. Nyomban meghalt. Az öngyilkos katona Andriskó Mihály 11. honvéd gyalogezredbeli szökevény volt. A szakaszvezető a vonaton még nyolc katonaszökevényt talált.

Labdarugómérkőzés. A 3. honvéd és a 75-ös közös tisztek labdarugó csapatai vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a nyulási football pályán barátságos mérkőzést tartanak. A nagy érdeklődést érdemlő mérkőzés jövedelmét az özvegyek és árvák javára fordítják. Villamos közlekedés a Bika-szállodától a pályáig. Helyárak: Ülőhely 1 K, állóhely 60 fillér. Felülvezetések a jótékony célra való tekintettel, köszönettel fogadjatik.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe! A Deák Ferenc-utcai templomban az isztentiszteletek — további intézkedésig — a következő időben tartatnak: Péntek este háromnegyed 8 órakor, szombat reggel háromnegyed 7 és d. e. fél 11 órakor, szombat d. u. 5 órakor és este fél 9 órakor. Hét-köznapokon reggel háromnegyed 7 és este 8 órakor.

Oláh Gábor, Balgataq szerelem, nagyszabású irodalmi újdonsága, Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésben most jelent meg és minden könyvüzletben kapható. Ára csak 6 korona.

Elite, Die Mode für alle, Wiener Chic, Die Dame, Divat Szalon legújabb számai kaphatók Antalfynál, Szent Anna és Varga-utca sarok.

Egy jó családból való fiú tanulónak Csáthy Ferenc papir- és könyvkereskedésébe fizetéssel felvétetik. Ferenc József-ut 3. szám.

Dr. Láng-féle szanatóriumba felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Röntgen elektromos gyógyeszközök. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng-féle szanatórium. Debrecen, Kossuth-utca 39. sz. 100 levélpapír 100 borítókkal 6.60, 100 papírszalvéta 2.40 és 450 Antalfy József könyv- és papíráruházában, Szt. Anna 13.

Halálozások.

Halálozás. Milyen szomorodott szívvel tudatjuk szeretett jó testvérünk, sógorunk, nagynénk és jó rokonunk: Juhász Istvánné szül. Abel Sára életének 48-ik évében, 2 évi betegség után folyó

hó 8-án bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részét folyó május hó 10-én, pénteken délután 5 órakor fogjuk Honvéd-utca 37. számú gyászháztól, a római kath. egyház szertartása szerinti beszentelés után a Szent Anna-utcai sírkertbe végső nyugalomra helyezni. Az engedélyt szennyesé a díjazat az elhunyt lelkiútjára f. hó 17-én d. e. fél 9 órakor fog az Egék Urának bemutatni. Debrecen, 1918 május hó 9-én. Az örök világosság fényszedjék neki! Testvérei: Abel Aladár nejevel Békési Eszterrel és gyermekeik: Miska, Anka és Janika. Abel Mihály nejevel, Kállay Etelkával, Abel Antónia, Molnár Lajos nejevel Tóth Mariskával és gyermekeik: Lajoska és Mariska. Tóth Péter nejevel, Békési István nejevel, Kállay Mihály nejevel. Sógornői és sógorai: Piroks férével Szabó Gyulával, Mihály nejevel Böszörményi Mircskával, Kállay Zsiga (a harctéren), Békési Margit férével, Nagy-né: öz. Barsó Loricné gyermekeivel: Fery (a harctéren), Lőrinc (a harctéren), Erzsike. Közel és távoli rokonai nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6., rendezi.

Gyászjelentés. Melys/ges. Tájékoztunk porig suttva, tudatjuk felejtethetlen drága jó fértem, sógorunk, nagybácsánk és jó rokonunk: Pabák János farnadhaladai munkás életének 64. boldog házasságának 15. évében 5 heti súlyos szenvedés után és a betegségek szertartása szerinti beszentelés után, a Szent Anna-utcai sírkertben végső nyugalomra helyezni. Az örök világosság fényszedjék neki! Bannos özvegy: Pabák Jánosné Sinteré Mária. Sógornői: Sinteré Jolán férével Sivák Józseffel és gyermekeik: Unokahuga és öccsei: Jodlikska Anna, Jodlikska Sándor és neje, Jodlikska Ferenc. Közel és távoli rokonai nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. sz., rendezi.

Babiloni vizek mellett.

Baja Mihály verses könyve.

A kávinista papi görde rokonszenves poéta tagja, aki évek óta Amerikában szolgált a hazája és egyháza ügyét Babiloni vizek mellett című, most megjelent verses könyvében a kivándorlás költészetét nyújtja szívhez szóló dalkokban. A hontalanság, az elhagyottság és hazavágyás meghatározó melódiai zenének az Amerikai versek c. ciklusban, mely az izléses kötet preludiuma.

Nem volt még magyar költő, aki az amerikai magyarság lelki világába oly mélyen beléndett volna s annak sajátos és ismeretlen mélységeiből ennyi új és értékes eszt. hozható volna felszínre, mely abban lel magyarázatot, hogy a poéta maga is kivándorló magyar volt, átélte mindazt, amit verseiben megénekel. Az Újvilág csodái nem bántorítják el régi szerelmétől, az elhagyott szülőháztól s a csodálatos gazdaság és hatalom látára még mélyebb szemmel gondol a hazai tájakra. A tenger partján róla álmodik s a munka nagy amerikai ünnepein szinte drámai erővel festi meg a hatalmas világgrsz beolvastó és kiűz. rázó politikáját, mely a népek millióinak esontha almaira építi palotáit.

A kötetnek ez a ciklusa tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre s mi hisszük, hogy a kritikai érdeklődés sem fog szórakoztatlan elshanni e figyelemre méltó jelenség felett.

Ez a mélabus alaphang vonul végig a többi verseken is, melyeket a szerző a következő szakaszokba sorolt: II. „Oh szép világ, dalok világa, mely az ifjúságot és szerelmet esirató poéta lelki temetője”. III. Söhajok a háborúban, mely a háborús versek gyűjteménye, a cím kifejezi a tartalmat is és végül a IV-ik ciklus „Zsoltáros könyvemből” címmel a vallásos és istenes alaphangú verseket adja, átszőve ezeket is néha amerikai és néha háborús vonatkozásokkal.

Baja Mihálynak ez a köteté már évek óta várja a megjelenést s most Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkiadói vállalata adja ki izléses kötetben.

A szép verskötet ára 6 K és minden könyvkereskedésben kapható.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög két korona. Minden további szó husz fillér. A vasárnap szám részére feledett legkisebb arohirdetés három korona. Minden további szó harminc fillér.

- Részben: Liszbb területen is szám. lucernát kasszálók. Szent Anna-ut 43. 112
Csukerka: elárulások figyelmébe! Állandóan nagy raktártartók kavé és tej krám valamint különféle carmellékban. Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedő. 5640
Pacelnál: kiutatóhoz palántok paradicsom, karalábé, keltáposzta, korai tolli káposzta, paprika, zeller kaphatók. 5615
Tégla: kapható a városi házi házipénztárnál a délelőtti hivatalos órák alatt.
Tűzifa: Jégelnyősebben rendelhető „Herkules” tűzifatelepen. Telefon 16-59. Károly Ferenc József-ut 10. 5670
Könyvtárnak: legelőbb aron vész Antal József könyvkereskedés. Szent-Anna-ut 13. 5671
Teljesen: gyakorlati gépirónó, ki németben is jár, azonnal felvétetik a pályára. 5618
Varróleány: felvétetik Weiss Stefánia Széchenyi-utca 23. szám. 5615
Fűszerkereskedő: segéd felvétetik Felegyházy János fűszerüzletében. 5602
Vált vaskereskedő: keres állást, raktárnoki segéd, vagy bár mely gazdasági állást. Debreceni Lajos, Szepességi-utca 31. 5638
Élvezett: egy éves barna hely — méncsikó bal hátán egy K. bijog, 2 hétulós lába kesely. Megtaláló jutalomban részesül. Magocsi-utca 23. 5655
Könyv: háztetőkre jobb ház ból való leány felvétetik Cím Augustus szanatóriumban. 5674
Cukorka: és vizelárusító leány az Apollóba felvétetik. jelentkezni Széchenyi 16. 5696
Beteqnak: tolokocsi kerestetik. Kossuth-utca 32. 5689
Intelligens: kisasszony felvétetik. árva előnyben. Jost cukrászda. 5671
Különbejárati: butorozott szobát keresek 15-évi. Bethlen-ut. 26., vendégül. 5678
Bérbé: vennék, esetleg percentsnek gyakorlati — bírók, 1000 kor. óvadékkal, kisebb vendégül vagy korcsmát. Ertekezni Simonffy-utca 37 kapu alatt jobbra. 5672
Varrónó: ki hához jár pár hely munkára kerestetik. Szegedhyme, Károly Ferenc József-ut 38. sz. 5676
Ugyes: eljárónó jelentkezzen: Klück, Király-u. 2. sz. alatt. Cseléd elhelyezé irodamban. 5677
Intézet: házvezetőt keres. Ugyanott savanyu káposzta, kerestetik. Egyház-tér 5. emelet. 5679
Kímérőre: van szükségem, percentsre vagy fix fizetésre. Benjámin Adoll. Kaba. 5681
Nők: ferdák, rokant katonák, özvegyek, napi 40-50 korona keresetre felvétetők. Winkler és Tórszánál. Vaska-utca 35. 5678

Kereslet Eladás

- Egy: keresmai pöld, léghütökkel ellátva, fűszere berendezések és 50 méter istálló ablók eladó. Halvany-u. 74. 5684
Ablakok: zsálik, kisebb nagyobb nagyságban, teljes jó állapotban ocsón eladó. Nyomatató-utca 15. 5680
Petrocsényi szén: 20 métermázsányi sürgöscu eladó. Péterfia 61., keresztopulát. 5675
Strázseker, parasztszeker eladó. Mátyás-u. 40. 5685
Egy: új kefcser eladó. Honok-utca 123. sz. Mész, kárpitos. 5688
Három darab: öreg illa eladó. Beértelep Pozony-utca 5. 5687
Eladó: 6 személyes finom porcellán eladó készlet, szép mást ágyak, 1 — szalvétaaprés, függönyök, képművek, 1 pár 43 bagaria új félfélcipő. Kandia-utca 3. 5689
Regények: Kátoriák Ibolykája, regény egy kötetben, ára 1 korona. Kis anyalom. Rendkívül érdekes regény. Ára egy korona. Diskótésben két korona. Paraszthűsés. Népszimnő 3 fejezetben. Ára egy korona. Nem házsolom meg sála. Magajelenet. Ára 30 fillér. Kapható a kiadóhivatalban.

Raffia hiány nincs. Szőlőkötöző spárgából

állandóan nagy raktártartók nagyban és kis csinyben.

Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésben.